

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2018-10-04
Meddelad i Uppsala

Mål nr
5286-18 E

SÖKANDE

Bo och Bygg Service i Fagersta AB, 556651-1712
Brinellvägen 5
737 40 Fagersta

MOTPART

Norra Västmanlands kommunalteknikförbund
Box 2
737 21 Fagersta

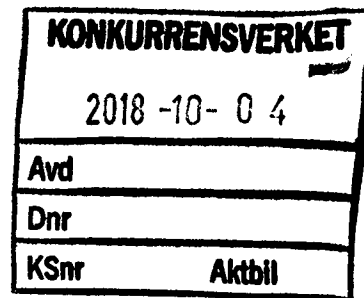
SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (2016:1145), LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 254649

Postadress
Box 1853
751 48 Uppsala

Besöksadress
Kungsgatan 49

Telefon
018-431 63 00
E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se
www.forvaltningsratteni uppsala.domstol.se

Telefax
018-10 00 34

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Norra Västmanlands kommunalteknikförbund (NVK) genomför upphandling gällande en totalentreprenad avseende ombyggnad av räddningstjänstens lokaler i Fagersta. Anbud från Bo och Bygg Service i Fagersta AB (bolaget) förkastades då det inte uppfyllde uppställda kvalificeringskrav på god kreditvärdighet.

Bolaget ansöker om överprövning och anför bland annat följande. Bolaget är mycket väl medvetet om att det inte uppfyllde ratingkravet i beskrivningen. Anledningen till att ratingen ser ut som den gör är att bolaget på grund av generationsskifte ändrat i bolagsstrukturen vilket beställaren NVK som bolaget jobbat med i över 10 år är informerad och införstådd med. Bolaget är dock ett dotterbolag och Mark Industri Demontering AB som är huvudägare uppfyller med råge kravet enligt specificerat önskemål.

Det står också i AF-delen i upphandlingsunderlaget att det är ok att använda moderbolagets rating på det viset. I anbudsdocumentet ges dock inte någon möjlighet att redovisa detta. NVK efterfrågar överhuvudtaget inte några dokument om ekonomin vilket bolaget tolkar som att beställaren själv kommer att göra de efterforskningar vad gäller ekonomisk styrka som anses behövas. I AFB.52 står det också klart och tydligt att beställaren kontrollerar uppgifterna. Skrivningen kan inte tolkas på annat sätt än att beställaren kommer att göra sina kontroller och om dessa inte är tillfredställande kommer NVK att begära in kompletterande uppgifter.

Att det inte skulle ha ankommit på NVK att på egen hand efterforska eventuella moderbolag och dess ekonomiska kapacitet går direkt emot skrivningen att "uppgiften kontrolleras av beställaren". I sådant fall borde formuleringen ändras till "beställaren väljer selektivt själv vilka uppgifter som ska kontrolleras". Efter flera år och flera gånger dyrare projekt för samma be-

ställare så borde en enkel frågeställning kunnat göras. Vidare kan inte bolaget lastas för att Creditsafe inte har uppdaterade uppgifter angående bolagsstrukturer. Vid bolagets egen kontroll via Justitia framgår med önskvärd tydlighet att bolaget är ett dotterbolag. Bolaget var med god marginal det billigaste anbudet.

NVK bestrider bifall till ansökan och anför bland annat följande. Eftersom bolaget inte uppfyllde det ovillkorliga kravet på rating förkastades anbudet. I upphandlingen ställs i punkten AFB.52 i de administrativa föreskrifterna bland annat kvalificeringskrav på att anbudsgivaren ska inneha en rating motsvarande god kreditvärdighet hos Creditsafe AB eller likvärdigt kreditinstitut. Det anges också att beställaren kommer att kontrollera uppgiften. För det fall anbudsgivare känner till att denne inte uppfyller kravet på rating kan anbudsgivaren styrka sin ekonomiska kapacitet genom moderbolag eller annan garants behöriga företrädare eller genom revisorsintyg utvisande motsvarande kreditbetyg.

I sitt anbud lämnade bolaget ingen uppgift rörande kravet på rating. Vid NVK:s kontroll hos Creditsafe visade ratingsammanställningen att bolaget hade ratingen kreditvärdig, dvs. kravet på god kreditvärdighet uppfylldes inte. Vidare kunde i sammanställningen utläsas att bolaget saknade koncernstruktur och att bolaget inte ingick i någon koncern.

NVK ifrågasätter inte att bolaget numera ingår i en koncern och är ett dotterbolag till Mark Industri Demontering AB. I den situation som bolaget befann sig har det emellertid ankommit på bolaget att i sitt anbud styrka den ekonomiska kapaciteten på annat sätt. Det har inte ankommit på NVK att på egen hand efterforska eventuella moderbolag och dess ekonomiska kapacitet. Vad gäller utformningen av anbudsformuläret har det stått bolaget fritt att bifoga det antal dokument som bolaget önskat till anbudet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § LOU).

Enligt 4 kap. 9 § första stycket LOU får en upphandlande myndighet tillåta eller begära att en leverantör rättar en felskrivning, felräkning eller något annat fel i en handling som har getts in av leverantören. Myndigheten får också tillåta eller begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar en sådan handling. En sådan åtgärd ska vara förenlig med principerna om likabehandling och öppenhet.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att för att ett anbud ska kvalificeras till utvärdering krävs att anbudet uppfyller samtliga uppställda skalkrav. Härvid ankommer det på anbudsgivaren att visa att man uppfyller de krav som ställs i en upphandling.

I upphandlingsdokumentationen AFB.52 – *Prövning av anbudsgivares lämplighet* – anges bland annat följande.

Beställaren förbehåller sig rätten att kontrollera anbudsgivarens kreditvärdighet och betalningsförmåga. Entreprenören ska minst inneha rating benämningen "God Kreditvärdighet" hos CreditSafe AB eller likvärdigt. Uppgiften kontrolleras av beställaren. Om anbudsgivare vet med sig att han inte har detta kreditbetyg kan anbudsgivare styrka

sin ekonomiska kapacitet genom moderbolaget eller annan garants behöriga företrädare eller genom ett revisorsintyg utvisande motsvarande kreditbetyg.

Som framgår av den aktuella upphandlingsdokumentationen ska anbudsgivare ha minst "God Kreditvärdighet" enligt CreditSafe AB eller likvärdigt. Det är ostridigt att bolaget inte uppfyller kravet avseende ekonomisk ställning på egen hand. Av upphandlingsföreskrifterna framgår att bolag som inte uppfyller kravet ges möjlighet att styrka sin ekonomiska kapacitet genom moderbolag eller annan garant. Bolaget anför härvid att man varit av uppfattningen att NVK skulle kontrollera detta och att man därför inte gett in ytterligare handlingar.

Av ordalydelsen i AFB.52 kan förvaltningsrätten inte utläsa annat än att det är anbudsgivaren som har att bevisa att man förfogar över de åberopade resurserna om dessa härrör från ett moderbolag. Genom användandet av termen "styrka" får det anses vara bolaget som, till skillnad från vad som gäller för kontrollen av kreditrating, aktivt ska visa på sin ekonomiska förmåga genom moderbolaget. Den omständigheten att anbudsdocumentet inte innehåller något särskilt fält för att redovisa detta saknar i denna del betydelse. Formuleringen får anses vara tillräckligt klar och tydlig för en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare. NVK har således utifrån hur kravet är utformat haft fog för att utesluta bolagets anbud.

Bolaget har vidare anført att bolaget borde ha fått möjligheten att komplettera sitt anbud med de efterfrågade uppgifterna.

Bestämmelsen i 4 kap. 9 § LOU är fakultativ och innebär inte någon generell rätt för anbudsgivare att komplettera eller förtydliga anbud efter anbudstidens utgång. Enligt förvaltningsrättens mening har inte heller uppgifternas beskaffenhet varit sådana att det har ålegat NVK att låta bolaget komplettera sitt anbud. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att bolaget inte har visat att NVK har agerat i strid med förfrågningsunderlaget, brutit mot LOU

eller någon av de upphandlingsrättsliga principerna. Eftersom bolagets anbud rätteligen har förkastats kan bolaget inte heller anses ha lidit eller riskerat att lida någon skada på så sätt som krävs för ingripande enligt LOU. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05)

Lina Törnqvist
rådman

Målet har handlagts av föredragande juristen Nicklas Rydgren.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Hur räknar vi ut tiden?

Sista dagen för överklagande är exakt 3 veckor från den veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen för överklagande är en helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.